REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA ŠOLSTVO IN ŠPORT

unisVET
uvajanje novih izobraževalnih programov na področju storitev

Naložba v vašo prihodnost
OPERACIJO DELNO FINANCIRA EVROPSKA UNIJA
Evropski socialni sklad

Tatjana Stupar

OBRAČUN PLAČ

Program: EKONOMSKI TEHNIK
Modul: FINANČNO KNJIGOVODSTVO
Vsebinski sklop: OBRAČUN PLAČ

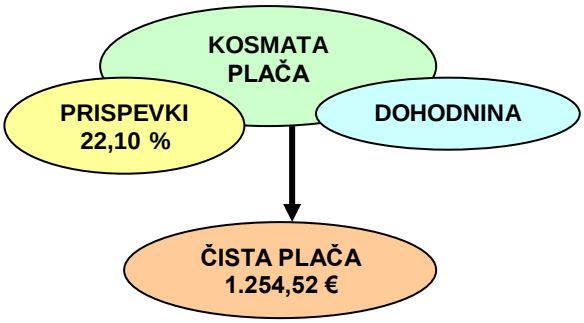

Ljubljana, junij 2009

Srednje strokovno izobraževanje

Program: **Ekonomski tehnik**
Modul: **Finančno knjigovodstvo**
Vsebinski sklop: **Obračun plač**

Naslov učnega gradiva
Obračun plač

Ključne besede: **kosmata plača, čista plača, obveznosti iz plače, obveznosti na plače, podjemna pogodba, avtorski honorar, obračun in knjiženje**

Seznam kompetenc, ki jih zajema učno gradivo:
OP 1 Obračunavanje in knjiženje stroškov dela
OP 2 Izračunavanje dohodnine, prispevkov iz plač in na plače

CIP - Kataložni zapis o publikaciji
Narodna in univerzitetna knjižnica, Ljubljana

331.2:657.21(075.8)(0.034.2)

STUPAR, Tatjana
Obračun plač [Elektronski vir] / Tatjana Stupar. - El. knjiga. - Ljubljana : GZS, Center za poslovno usposabljanje, 2009. - (Srednje strokovno izobraževanje. Program Ekonomski tehnik. Modul Finančno knjigovodstvo. Vsebinski sklop Obračun plač)

Način dostopa (URL): http://www.unisvet.si/index/index/activityId/44. - Projekt UNISVET

ISBN 978-961-6413-14-5

250833664

Avtorica: **Tatjana Stupar**
Recenzentka: **Darja Palčič**
Lektorica: **Breda Švara**

Založnik: **GZS Ljubljana, Center za poslovno usposabljanje za projekt unisVET**

Kraj in datum: **Ljubljana, junij 2009**

To delo je ponujeno pod licenco Creative Commons:
Priznanje avtorstva – Nekomercialno - Deljenje pod enakimi pogoji.

Učno gradivo je nastalo v okviru projekta unisVET Uvajanje novih izobraževalnih programov v srednjem poklicnem in strokovnem izobraževanju s področja storitev za obdobje 2008-2012, ki ga sofinancirata Evropska unija preko Evropskega socialnega sklada in Ministrstvo Republike Slovenije za šolstvo in šport. Operacija se izvaja v okviru operativnega programa razvoja človeških virov za obdobje 2007 – 2013, razvojne prioritete: Razvoj človeških virov in vseživljenjskega učenja, prednostna usmeritev Izboljšanje kakovosti in učinkovitosti sistemov izobraževanja in usposabljanja.

Vsebina gradiva v nobenem primeru ne odraža mnenja Evropske unije. Odgovornost za vsebino nosi avtor.

NAGOVOR AVTORICE

Finančno poslovanje zajema vsebinski sklop Obračun plač. Odločila sem se, da bom pripravila gradivo za dijake.

V obračun plač sodi veliko več kot samo nakazila vsot z enega računa na drugega. Naloge, povezane z obračunom plač in drugih dohodkov, so obsežne in vsak dan zahtevajo veliko časa zaposlenih na kadrovskem in računovodskem oddelku. Na podlagi izplačanih plač lahko ocenjujemo tudi uspešnost podjetja.

Plače in druge osebne prejemke mora delodajalec izplačevati delavcu samo v denarni obliki. Ta izplačila so v evrih. Vsi zneski v kolektivni pogodbi, ki zadevajo plače, nadomestila plač in druge prejemke, so v kosmatih zneskih.

Za obračune plač in knjiženje stroškov plač in drugih prejemkov iz delovnega razmerja imajo podjetja na voljo različne računalniške programe.

KAZALO VSEBINE

1. UVOD **1**

2. STROŠKI DELA **1**
2.1. KOSMATA PLAČA 2
2.2. ČISTA PLAČA 2
2.3. NADOMESTILA PLAČ 2
2.4. OBVEZNOSTI IZ PLAČ 2
2.4.1. DAVČNE OLAJŠAVE 3
2.4.2. DAVČNE STOPNJE ZA OBRAČUN DOHODNINE 3
2.5. OBVEZNOSTI NA PLAČE 4
2.6. ODTEGLJAJI 4
2.7. OBRAČUN PLAČE 4
2.8. DODATKI K IZHODIŠČNI PLAČI 4
2.9. UREDBA O VIŠINI POVRAČIL STROŠKOV 5

3. KNJIŽENJE STROŠKOV DELA V GLAVNO KNJIGO **15**
3.1. KNJIŽENJE KOSMATIH PLAČ IN NADOMESTIL 15
3.2. KNJIŽENJE ODTEGLJAJEV 15
3.3. KNJIŽENJE PRISPEVKOV NA PLAČE 16
3.4. KNJIŽENJE DRUGIH STROŠKOV DELA 16

4. PLAČILA PO POGODBAH O DELU IN AVTORSKI HONORARJI **23**
4.1. PODJEMNA POGODBA 23
4.1.1. OBRAČUN PODJEMNE POGODBE 24
4.1.2. KNJIŽENJE PODJEMNE POGODBE 24
4.2. AVTORSKI HONORAR 28
4.2.1. OBRAČUN AVTORSKEGA HONORARJA 29
4.2.2. KNJIŽENJE AVTORSKEGA HONORARJA 29

VIRI **34**

1. UVOD

Plače in druge prejemke zaposlenih obravnava SRS 15 – stroški dela in stroški povračil zaposlenim. Po njem so plače, ki pripadajo zaposlencem, stroški dela. Sestavljajo jih kosmati zneski ter dajatve za socialno varnost, ki jih podjetje dodatno obračunava glede na kosmate plače.

2. STROŠKI DELA

Med stroške dela spadajo tudi nadomestila plač, ki pripadajo zaposlenim v skladu z zakonom, kolektivno pogodbo ali pogodbo o zaposlitvi za čas, ko ne delajo. Nekatera nadomestila ne bremenijo podjetja, ampak bremenijo npr. Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije, zato nastanejo terjatve do te pravne osebe. V primeru, da podjetje zaposli pripravnika, mu država delno krije stroške plače pripravnika. Zato obremenimo stroške za ves znesek obračunanih stroškov dela, prejeta sredstva državne pomoči pa izkažemo kot poslovni prihodek.

Stroški dela so tudi darila in nagrade zaposlenim pa tudi razna plačila in povračila zaposlenim, ki niso v zvezi s poslovanjem podjetja (npr. za prevoz na delo in z dela, znesek za prehrano med delom in drugo).

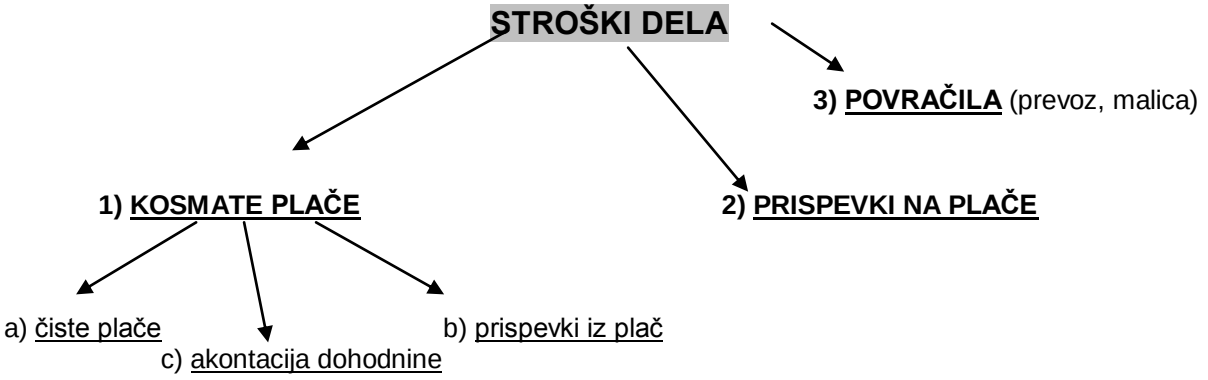

KOSMATA (BRUTO) PLAČA IN KOSMATA NADOMESTILA
- PRISPEVKI IZ PLAČ
- AKONTACIJA DOHODNINE
ČISTA (NETO) PLAČA
- ODTEGLJAJI
+ POVRAČILA
IZPLAČILO NA TRR ZAPOSLENCA

STROŠKI DELA vsebujejo:

a) **Kosmate plače**, ki pripadajo zaposlencem ne glede na rezultat poslovanja podjetja;
b) **prispevke na plače**, ki jih podjetje dodatno obračuna glede na bruto plače;
c) **povračila.**

2. 1. KOSMATA PLAČA:

1. je zaslužek zaposlenega za opravljeno delo;
2. se obračunava za nazaj;
3. za podjetje predstavlja strošek (konto – 470 Plače zaposlencev).

2. 2. ČISTA PLAČA

Predstavlja tisti del kosmate plače, ki pripada zaposlenemu za njegovo neposredno osebno porabo, drugi del kosmate plače pa se v obliki prispevkov in akontacije dohodnine plačuje zavodom oziroma državi za kritje skupnih in splošnih potreb.

2. 3. NADOMESTILA PLAČ

Nadomestila plač se tudi štejejo za strošek dela in v skladu z zakonom, kolektivno pogodbo ali pogodbo o zaposlitvi pripadajo zaposlenim za čas, ko ne delajo, in sicer:

a) 80 % ali 90 % plače pripada zaposlenim v času bolniškega dopusta,
b) 100 % plače pa pripada zaposlenim v naslednjih primerih:

- v času rednega letnega dopusta,
- v času odobrenega plačanega izrednega dopusta,
- v času plačanih državnih praznikov,
- v času strokovnega usposabljanja in izpopolnjevanja.

2. 4. OBVEZNOSTI IZ PLAČ

To so obveznosti, ki jih je dolžan kriti delavec. Osnova za izračun obveznosti iz plač je vsota bruto plače in nadomestil. Ločimo:

a) **PRISPEVKE IZ PLAČ** (ureja jih Zakon o zdravstvenem varstvu in zavarovanju)

- prispevek za pokojninsko in invalidsko zavarovanje	15,50 %,
- prispevek za zdravstveno varstvo	6,36 %,
- prispevek za starševsko varstvo	0,10 %,
- prispevek za zaposlovanje	0,14 %,
SKUPAJ	**22,10 %.**

b) **DAVKE IZ PLAČ** (ureja jih Zakon o dohodnini)

- v skladu z Zakonom o dohodnini se od kosmate plače delavca mesečno obračunava akontacijski znesek za dohodnino, konec leta pa se naredi poračun;
- pri izračunu osnove za dohodnino kosmato plačo in nadomestila zmanjšamo za prispevke iz plač ter za olajšave, ki jih priznava zakon.

2. 4. 1. DAVČNE OLAJŠAVE

1. Splošna olajšava

Pri izračunu akontacije dohodnine od mesečnega dohodka iz delovnega razmerja se upošteva:

Če znaša mesečni bruto dohodek iz delovnega razmerja v evrih,		**znaša splošna olajšava v evrih**
Nad	**Do**	
	713,11	**426,11**
713,11	824,80	**340,20**
824,80		**254,28**

2. Posebna olajšava

Za vzdrževane družinske člane

	Mesečna olajšava v evrih
Za prvega vzdrževanega otroka	**187,62**
Za **dva** vzdrževana otroka	**391,59**
Za **tri** vzdrževane otroke	**731,78**

2. 4. 2. DAVČNE STOPNJE ZA OBRAČUN DOHODNINE

Te so progresivne (naraščajoče) in odvisne od višine prejemka davčnega zavezanca.

Pri izračunu akontacije dohodnine od dohodka iz zaposlitve, ki ga izplača glavni delodajalec, se za davčno leto 2009 uporabijo stopnje dohodnine in lestvica, ki je prikazana spodaj.

Če znaša neto mesečna davčna osnova v evrih,		**znaša dohodnina v evrih**	
Nad	**Do**		
	617,54		16 %
617,54	1.235,07	**98,81**	+ 27 % nad 617,54
1.235,07		**265,54**	+ 41 % nad 1.235,07

Vir:
http://www.durs.gov.si/si/davki_predpisi_in_pojasnila/dohodnina_pojasnila/stopnje_dohodnine_za_leto_2009/lestvica_za_odmero_dohodnine_in_olajsave_za_leto_2009/

2. 5. OBVEZNOSTI NA PLAČE

To so tiste obveznosti, ki jih mora podjetje poravnati v svoje breme ob izplačilu plač. Osnova za izračun obveznosti iz plač je vsota kosmate plače in nadomestil.

Prispevki na plače so:

- prispevek za pokojninsko in invalidsko zavarovanje	8,85 %
- prispevek za zdravstveno varstvo	6,56 %
- prispevek za starševsko varstvo	0,10 %
- prispevek za zaposlovanje	0,06 %
- prispevek za nesreče pri delu	0,53 %
SKUPAJ	16,10 %

Od 1. januarja 2009 je obveznost plačevanja davka na izplačane plače prenehala na podlagi 4. člena Zakona o davku na izplačane plače – (Uradni list RS, št. 21/06 – UPB2).

2.6. ODTEGLJAJI IZ ČISTIH PLAČ bremenijo delavce zaradi:

- sklepa sodišča o plačevanju alimentacij (preživnina),
- sklepa upravnih organov o odškodnini za povzročeno škodo,
- odplačevanja potrošniških kreditov in bančnih posojil,
- plačevanja članarin

2. 7. OBRAČUN PLAČE je odvisen od:

- časa dela,
- količine ustvarjenih poslovnih učinkov,
- kakovosti rezultatov dela,
- gospodarnosti pri delu,
- osebnih značilnosti posameznih delavcev,
- obračunske postavke za enoto enostavnega dela, ki je osnova za medsebojno primerjanje različnih del v podjetju.

2. 8. DODATKI, KI JIH PODETJE LAHKO PRIŠTEJE K IZHODIŠČNI PLAČI, so:

- za težje delovne pogoje,
- za delovno dobo (0,33 % na leto),
- za manj ugoden delovni čas,
- za izmensko delo,
- za deljen delovni čas,
- za nočno delo,
- za delo na dela proste dni,
- za delo preko polnega delovnega časa,
- za delavčevo doseganje nadpovprečnih delovnih rezultatov.

Javnemu uslužbencu pripada dodatek za delovno dobo v višini 0,33 % od osnovne plače za vsako zaključeno leto delovne dobe. Dodatek za delovno dobo iz prejšnjega odstavka se javnim uslužbenkam poveča za 0,10 % za vsako zaključeno leto delovne dobe nad 25 let.

2.9. UREDBA O VIŠINI POVRAČIL STROŠKOV V ZVEZI Z DELOM IN DRUGIH DOHODKOV, KI SE NE VŠTEVAJO V DAVČNO OSNOVO

Pojasnilo DURS, št. 4210-206/2008, 7. 8. 2008

1. avgusta 2008 je začela veljati Uredba o spremembah in dopolnitvah Uredbe o višini povračil stroškov v zvezi z delom in drugih dohodkov, ki se ne vštevajo v davčno osnovo (Uradni list RS, št. 76/08). Spremenil se je naslov, tako da se po novem glasi »Uredba o davčni obravnavi povračil stroškov in drugih dohodkov iz delovnega razmerja«.

Navedena uredba določa nove višje zneske neobdavčenih povračil in drugih dohodkov iz delovnega razmerja, in sicer:

	neobdavčen znesek od 1. 8. 2008 dalje (v EUR)
1. povračilo stroškov za prehrano med delom	**6,12 + 0,76** za vsako uro po 10 urah prisotnosti na delu
2. povračilo stroškov za prevoz na delo in z dela	**0,18** za vsak polni km (če delavec ne uporablja javnega prevoza)
3. dnevnica na službenem potovanju v Sloveniji	- nad 12 do 24 ur **21,39**
	- nad 8 do 12 ur **10,68**
	- nad 6 do 8 ur **7,45**
4. povračilo stroškov prevoza na službenem potovanju	**0,37** za vsak polni km (če delavec uporablja svoje vozilo)
5. terenski dodatek	**4,49**
6. odpravnina ob upokojitvi	**4.063**

Novi zneski se upoštevajo kot zgornja meja, do katere se povračila ter drugi prejemki ne vštevajo v davčno osnovo dohodka iz delovnega razmerja, in sicer veljajo za izplačila teh prejemkov, ki so opravljena od 1. 8. 2008 dalje.

Višina prejemkov, ki jo je delodajalec dolžan izplačati delavcu, je namreč določena z delovno - pravnimi predpisi (npr. s kolektivnimi pogodbami) in ne z davčnimi predpisi.

PRIMER IZRAČUNA ODSTOTKA MINULEGA DELA

Zaposlenec ima 14 let delovne dobe. Za vsako dopolnjeno leto mu pripada 0,33%.

14 let x 0,33 % x 100 =4,62%

PRIMER IZRAČUNA TOČK MINULEGA DELA

Zaposlenec ima 14 let delovne dobe. Osnovnih točk ima 3,1547.

Točke minulega dela so: 3,1547 točk x 4,62 % =**0,145747**

VSEH TOČK SKUPAJ = 3,1547 + 0,145747=**3,300447**

PRIMER IZRAČUNA AKONTACIJE DOHODNINE

Izračunaj koliko plača zaposlenec akontacije dohodnine, če je njegova kosmata plača 2.067,50 €, bonitete 130,00 €, uveljavlja olajšavo za enega družinskega člana.

Kosmata plača	2.067,50	
Bonitete	130,00	
SKUPAJ	2.197,50	
- Prispevki iz 22,10%	485,65	(2.197,50 x 22,10%)
- Splošna olajšava	254,28	(glej lestvico splošnih olajšav)
- Olajšava druž. člana	187,62	(glej lestvico posebnih olajšav)
=OSNOVA ZA DOHODNINO	1.269,95	

S pomočjo davčne lestvice za obračun dohodnine izračunamo akontacijo dohodnine, ki jo plača zaposlenec od zmanjšane osnove za dohodnino.

Če znaša neto mesečna davčna osnova v evrih,		**znaša dohodnina v evrih**	
Nad	**Do**		
	617,54		16 %
617,54	1.235,07	**98,81**	+ 27 % nad 617,54
1.235,07		**265,54**	+ 41 % nad 1.235,07

Davek obračunamo v dveh delih in sicer:

a) **98,81 €**
b) 1.269,95 - 617,54=652,41 x 27 % =**176,15 €**

SKUPAJ a + b =**274,96 €**

VAJA 1

1. Izračunaj % minulega dela za zaposlenca, ki ima dopolnjenih:

   a) 7 let delovne dobe _____ = _____%

   b) 12 let delovne dobe _____ = _____ %

   c) 21 let delovne dobe _____ = _____ %

2. Izračunaj točke minulega dela za zaposlenca, ki ima osnovnih točk 5,4329 in 14 let delovne dobe .

   _____= _____ točk

3. Izračunaj točke minulega dela za zaposlenca, ki ima osnovnih točk 6,112458 in 4 leta delovne dobe.

   _____ = _____ točk

4. Izračunaj, koliko ima zaposlenec vseh točk, če ima osnovnih točk 4,236 in 27 let delovne dobe.

   _____ = _____ točk

5. Izračunaj zaposlencu kosmato plačo, če ima osnovnih točk 4,1647 in 5 let delovne dobe. Vrednost bruto točke je 235,82 €, za vsako dopolnjeno leto delovne dobe mu pripada 0,33%.

6. Izračunaj prispevke zaposlencu, če je njegova kosmata plača 1.849,80 €. Odstotke poišči v gradivu.

Prispevki iz plače	**odstotek**	**Znesek v EUR**
Pokojninsko-invalidsko zavarovanje	%	
Zdravstveno zavarovanje	%	
Zaposlovanje	%	
Starševsko varstvo	%	
S K U P A J	%	

7. Izračunaj, koliko plača zaposlenec akontacije dohodnine, če je njegova kosmata plača 1.967,50 €, bonitete pa 130,00 €.

Kosmata plača _____
Bonitete _____
SKUPAJ kosmata plača _____
Prispevki iz plače 22,10% _____
Splošna olajšava _____
Olajšava za druž. člane _____
OSNOVA za dohodnino _____

AKONTACIJA DOHODNINE:

a) _____

b) _____

DOHODNINA (a+b) _____

8. Izračunaj akontacijo dohodnine, če znaša bruto plača 4.769,95 €, bonitete pa 56,00 €. Prispevki iz plače so 22,10 %. Davke izračunaj po davčni lestvici.

9. Izračunaj zaposlencu plačo, če je prejel za redno delo (18 dni) 1.056,43 € , za boleznino (90%) pa 105,64 € (oba sta kosmata zneska) in ima za 132,00 € bonitet. Uveljavlja olajšavo za enega družinskega člana. Mesec januar je imel 20 delovnih dni. Za prevoz na delo in z dela mu pripada kilometrina (ne uporablja javnega prevoza) na relaciji Koper – Izola – Koper (7 km v eno smer), članarina sindikata je 0,6 % od kosmate plače.

Kosmata plača redno delo	
+ kosmata nadomestila	
+ bonitete	
SKUPAJ KOSMATA PLAČA	
- prispevki iz plače	
- akontacija dohodnine	
ČISTA PLAČA	
+ prejemki	
- odtegljaji	
IZPLAČILO NA TRR zaposlenca	

10. Izračunaj zaposlencu plačo, če je prejel za redno delo (17 dni) 1.984,56 €, za boleznino (80%) pa _____ €. Uveljavlja olajšavo za dva družinska člana. Mesec januar je imel 20 delovnih dni. Za prevoz na delo in z dela mu pripada kilometrina (ne uporablja javnega prevoza) na relaciji Koper-Lucija-Koper (26 km v obe smeri), članarina sindikata je 0,6 % od kosmate plače, dodatno zdravstveno zavarovanje znaša 23,12 €.

Kosmata plača redno delo	
+ bruto nadomestila	
+ bonitete	
SKUPAJ KOSMATA PLAČA	
prispevki iz plač	
akontacija dohodnine	
ČISTA PLAČA	
prejemki	
odtegljaji	
IZPLAČILO NA TRR zaposlenca	

Delodajalčevi prispevki na plače 16,10 % so***:*** _____

Iz TRR delodajalca za plače: _____

11. Izračunaj zaposlencu plačo, če je prejel za redno delo bruto 2.955,58 €. Ne uveljavlja olajšave za družinska člana. Mesec januar je imel 20 delovnih dni. Izračunaj čisto plačo zaposlenca. Obračunaj regres za malico in prevoz na delo in z dela – mesečna vozovnica 14,17 €. Obračunaj prispevke na plače.

12. Izračunaj zaposlencu plačo, če je prejel za redno delo (12 dni) 2.487,46 €, za boleznino (80%) pa _____ €. Uveljavlja olajšavo za tri družinske člane. Mesec januar je imel 20 delovnih dni. Izračunaj neto plačo zaposlenca. Obračunaj regres za malico in prevoz na delo in z dela – kilometrino za 42 km. Obračunaj prispevke na plače. Ugotovi, koliko denarja potrebuje delodajalec za izplačilo plače.

13. IZRAČUN PLAČE ZA MESEC: JUNIJ 20___ **5** let delovne dobe (0.33%/leto) _____ %

1. Osnovne točke **5,014**
+ točke minulega dela _____
Skupaj vse točke _____

---

2. Izračun kosmate plače = _____ točk x vred. kosmate točke 278,85 €

Redno delo: 17 dni = ____ ur _____

Nadomestilo: 4 dni = ____ ur _____

==========

SKUPAJ BRUTO: 21 dni ____ ur _____

---

3. Prispevki iz kosmate plače – 22,10 % =

Olajšava za 2 družinska člana

4. Akontacija dohodnine =

---

5. Čista plača zaposlenca/ke =

---

6. - Prevoz na delo in z dela (28 km)

- Regres za malico (_____ € x _____ dni)

---

7. Odtegljaji - kredit pri ABanki 153,05 €

---

8. Na TRR zaposlenca/ke=

---

9. Prispevki delodajalca na plače =

---

10. Iz TRR delodajalca za plače:

14. IZRAČUN PLAČE ZA MESEC JUNIJ 20__ **24** let delovne dobe _____ %

1. Osnovne točke **3,889**
+ točke minulega dela _____
Skupaj vse točke _____

---

2. Izračun kosmate plače = _____ točk x vred. kosmate točke 318,57 €

Redno delo: 19 dni = ____ ur _____

Nadomestilo: 2 dni = ____ ur _____

==========

SKUPAJ BRUTO: 21 dni ____ ur _____

---

3. Prispevki iz kosmate plače =

Ne uveljavlja olajšave za družinske člane!

4. Akontacija dohodnine =

---

5. Čista plača zaposlenca/ke =

---

6. - Prevoz na delo in z dela (14 km) =

- Regres za malico (_____ € x _____ dni)=

---

7. Odtegljaji - članarina sindikata 0,6 % kosmate plače=

---

8. Na TRR zaposlenca/ke=

---

9. Prispevki delodajalca na plače =

---

10. Iz TRR delodajalca za plače:

15. IZRAČUN PLAČE ZA MESEC JUNIJ 20___ **11** let delovne dobe _____ %

1. Osnovne točke **4,2633**
+ točke minulega dela _____
Skupaj vse točke _____

---

2. Izračun kosmate plače = _____ točk x vred. kosmate točke 311,25 €

Redno delo: 14 dni = ____ ur _____

Nadomestilo: 80% __ dni = ____ ur _____

==========

SKUPAJ BRUTO: 20 dni = ____ ur _____

---

3. Prispevki iz kosmate plače =

Uveljavlja olajšavo za enega otroka!

4. Akontacija dohodnine =

---

5. Čista plača zaposlenca/ke =

---

6. - Prevoz na delo in z dela – mesečni zmesel 15,10 €

- Regres za malico (3,69 € x _____ dni)

---

7. Odtegljaji - dodatno zdravstveno zavarovanje 23,12 €

---

8. Na TRR zaposlenca/ke=

---

9. Prispevki delodajalca na plače =

---

10. Iz TRR delodajalca za plače:

3. KNJIŽENJE STROŠKOV DELA V GLAVNO KNJIGO

SRS 15 je podlaga za knjiženje obračunov in izplačil plač, nadomestil plač in drugih prejemkov zaposlenih.

Nadomestila in druge prejemke mesečno knjižimo po obračunih plače. Obračuni plač zaposlenih in izplačilne liste so knjigovodske listine in osnova za knjiženje. Stroške dela knjižimo na konte skupine **47 – Stroški dela** v breme in v dobro kontov skupine **25 – Obveznosti do zaposlenih**.

3. 1. KNJIŽENJE KOSMATIH PLAČ IN NADOMESTIL

a) obračun kosmate plače in nadomestila

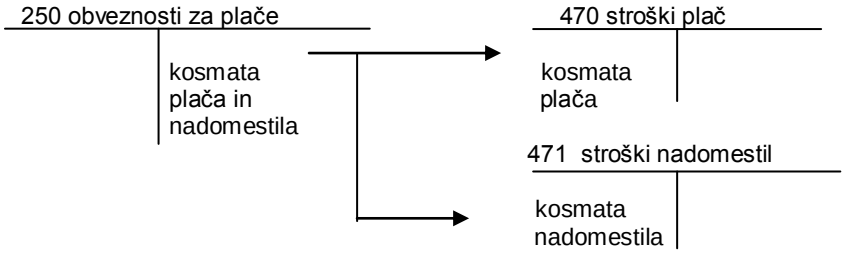

b) razporeditev obračunane plače in nadomestila

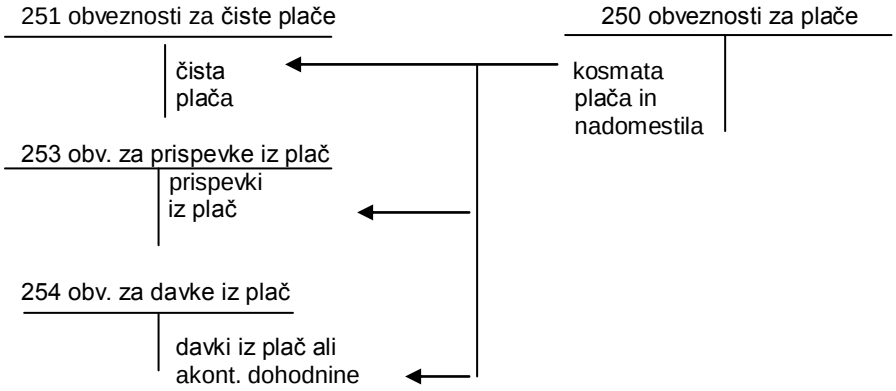

3. 2. KNJIŽENJE ODTEGLJAJEV

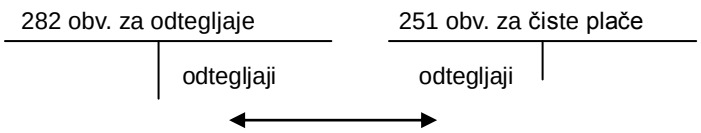

3. 3. KNJIŽENJE PRISPEVKOV NA PLAČE

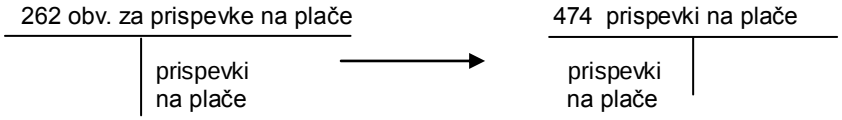

3.4. KNJIŽENJE DRUGIH STROŠKOV DELA

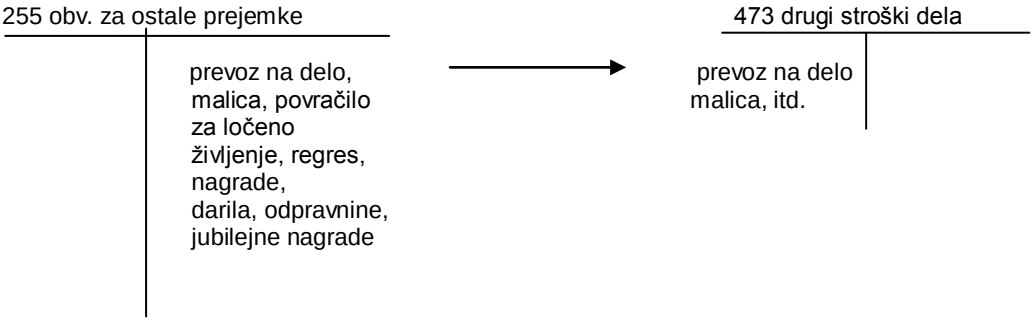

VAJA 2

Izračunaj akontacijo dohodnine in delodajalčeve prispevke na plače ter na podlagi spodnjih podatkov knjiži naslednje poslovne dogodke:

KOSMATA PLAČA znaša **1.400,45**

Prispevki iz plače 22,10% .
Akontacija dohodnine **169,15**
ČISTA PLAČA .
Odtegljaji znašajo **43,41**
Dodatki za prehrano so **69,25**
Prispevki na plače16,10% .

KNJIŽI OBRAČUN PLAČE

z	Besedilo	Ime konta	ŠIFRA	V breme	V dobro
0	Začetno stanje: TRR 15.661,45 €, Osnovni kapital ?	TRR Kapital			
1	Obračunaj plačo.				
2	Knjiži razporeditev obračunanih plač in nadomestil.				
3	Obračunaj delodajalčeve prispevke na plače.				
4	Obračunaj odtegljaje.				
5	Obračunaj prehrano med delom.				
6	Izplačaj plačo				

VAJA 3

DOKONČAJ IN KNJIŽI PLAČO ZA JUNIJ 20___ NA PODLAGI OBRAČUNA PLAČ ZAPOSLENCEM

1. Kosmate plače - redno delo	14.168,93 €
Kosmata nadomestila plač iz sredstev podjetja	1.238,51 €
KOSMATI ZNESEK	15.407,44 €
Prispevki iz kosmatih plač in nadomestil – _____%	_____ €
Akontacija dohodnine	1.568,29 €
ČISTA PLAČA zaposlencev	_____ €

==========

2. Delodajalčevi prispevki na kosmate plače – _____% _____ €

3. Odtegljaji

- posojila pri Banki Koper 1.630,32 €
- članarina sindikata 292,44 €

4. Povračila

- prehrana med delom 575,58 €
- prevoz na delo in iz dela 243,00 €

5. Iz TRR podjetja za plače _____ €

KNJIŽI OBRAČUN PLAČE - podatke vzemi iz naloge 3!

z	Besedilo	Ime konta	ŠIFRA	V breme	V dobro
0	TRR 312.354,46 €, Osnovni kapital ?	TRR Osnovni kapital			
1	Obračunaj plačo.				
2	Knjiži razporeditev obračunanih plač in nadomestil.				
3	Obračunaj odtegljaje.				
4	Obračunaj prehrano med delom.				
5	Obračunaj prevoz na delo in z dela				
6	Obračunaj delodajalčeve prispevke na plačo.				
7	Izplačaj plačo.				

VAJA 4 - KNJIŽI OBRAČUN PLAČE

z	Besedilo	Ime konta	ŠIFRA	breme	dobro
0	Začetno stanje: TRR 25.851,62 €, Osnovni kapital ?	TRR Osnovni kapital			
1	Obračunaj plačo zaposlenca: kosmato redno delo 2.143,20 € in kosmato nadomestilo 201,84 €.				
2	Knjiži razporeditev obračunane plače in nadomestila. Prispevki iz plače so 22,10% in akontacija dohodnine 402,89 €.				
3	Obračunaj prevoz na delo in z dela 58,00 € in regres za malico 79,20 €.				
4	Obračunaj odtegljaje 115,00 €.				
5	Obračunaj delodajalčeve prispevke na plačo 16,10 %.				
6	Izplačaj plačo zaposlencu.				

VAJA 5 - KNJIŽI OBRAČUN PLAČE

z	Besedilo	Ime konta	ŠIFRA	breme	dobro
0	Začetno stanje: TRR 15.850,45 €, Obvez. do dobavitelja 235,07€. Osnovni kapital ?	TRR Obvez. do dobav. Osnovni kapital			
1	Obračunaj plačo. kosmato redno delo 4.185,65 € in kosmato nadomestilo 824,31 €				
2	Knjiži razporeditev obračunane plače in nadomestila. Prispevki iz plače so_____%, akontacija dohodnine = 498,64 €.				
3	Obračunaj prevoz na delo in z dela 35,12 € in prehrano med delom 60,80 €.				
4	Obračunaj odtegljaje: članarino , 1 % od kosmate plače in posojilo banke 95,40 €.				
5	Obračunaj delodajalčeve prispevke na plačo – _____%.				
6	Izplačaj plačo.				

VAJA 6

Izračunaj zaposlencu plačo, če ima **7,4749** osnovnih točk in 16 let delovne dobe. Na bolniški je bil 2 dneva, za kar mu pripada 90 % nadomestilo. Uveljavlja olajšavo za dva družinska člana. Mesec januar je imel 20 delovnih dni. Vrednost kosmate točke je 348,72 €. Obračunaj prehrano med delom in prevoz na delo, ki znaša v eno smer 4,30 €. Obračunaj tudi kredit za avto 165,25 €.

1. Izračun bruto plače
2. Izračun prispevkov iz plače
3. Izračun akontacije dohodnine
4. Izračun neto plače
5. Izračun povračil
6. Izračun prejemka - plače na zaposlenčev TRR
7. Izračun delodajalčevih prispevkov
8. Izračun delodajalčevih davkov
9. Izračun zneska, ki ga podjetje potrebuje za izplačilo plače

4. PLAČILA PO POGODBAH O DELU IN AVTORSKI HONORARJI

Med stroške storitev se po točki b SRS 14.27 štejejo tudi plačila po pogodbah o delu (podjemnih pogodbah) in avtorskih pogodbah ter iz drugih pravnih razmerij s fizičnimi osebami, razen delovnega razmerja.

Zakon o dohodnini (Uradni list RS, št. 117/06, 10/08, 78/08 in drugi) pri obračunu akontacije dohodnine ob plačilu pogodbenih obveznosti predvideva 10 % normiranih stroškov. Tako je davčna osnova 90 % kosmatega zneska, davčna stopnja pa je 25 %.

4.1. PODJEMNA POGODBA

Podjemna pogodba se sklene za občasna dela (kot je izdelava ali popravilo, telesno ali umsko delo itd.), ki smejo trajati največ 60 dni v koledarskem letu.

Podjemna pogodba je obdavčena s 25 % davkom od osebnih prejemkov. Osnova za obračun davka je bruto znesek, zmanjšan za 10 % olajšavo oz. normirane stroške.

Podjetje plačuje še prispevke in davke od podjemne pogodbe, in sicer:
- prispevek za pokojninsko in invalidsko zavarovanje, nesreče pri delu in poklicne bolezni 6 %,
- prispevek za zdravstveno zavarovanje – pavšalni znesek na osebo
- posebni davek na določene prejemke 25 %.

Koeficient za preračun NETO zneska v BRUTO znesek je **1,2903**.

4. 1. 1. OBRAČUN PODJEMNE POGODBE

Zaposlenec sklene podjemno pogodbo v bruto znesku 292,10 €.

BRUTO znesek	292,10 €	
- 10 % normirani stroški	29,21 €	(292,10 x 10 %)
Davčna osnova	262,89 €	
- 25 % davek od oseb. prejemkov	65,72 €	(262,89 x 25 %)
NETO znesek	226,38 €	(292,10 – 65,72)

Dodatne dajatve podjetja na podjemno pogodbo:

1. Prispevek za pokojninsko in invalidsko zavarovanje **6 %** od 292,10 € 17,53 €

2. Prispevek za nesreče pri delu – pavšal (1 oseba x 3,08 €) 3,08 €

3. Posebni davek 25 % (292,10 € x 25 %) 73,03 €

4. Iz TRR za izplačilo podjemne pogodbe 385,74 €

4. 1. 2. KNJIŽENJE PODJEMNE POGODBE

1. Obračun podjemne pogodbe

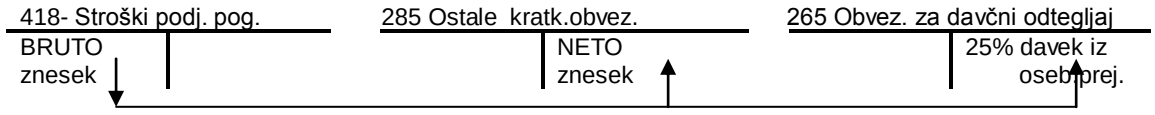

2. Obračun posebnega davka in prispevkov podjetja

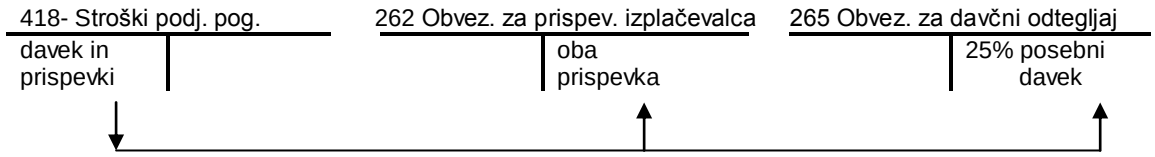

3. Izplačilo podjemne pogodbe

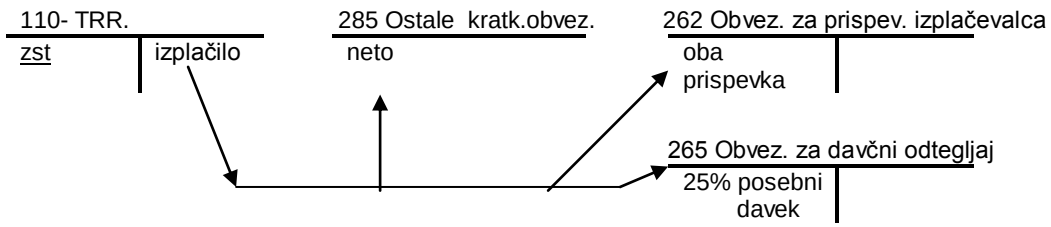

VAJA 7 - OBRAČUN PODJEMNE POGODBE koeficient: 1,2903

ZAP. ŠT.	IME	Število ur	Neto na uro	NETO	25 % DAVEK OD OSEBNIH PREJEMKOV	BRUTO	Bruto na uro
1	Jelka	40	5,00				
2	Jure	15					6,45
S K U P A J							

1. 25 % Posebni davek od osnove

2. 6 % Prispevek za inval.in pokoj.zavarovanje od osnove

3. Prispevek za zdravstveno varstvo _____ €/osebo

4. Izplačano iz TRR za podjemno pogodbo:

KNJIŽI NASLEDNJE POSLOVNE DOGODKE:

1. Obračunaj podjemno pogodbo
2. Obračunaj prispevke iz podjemne pogodbe
3. Obračunaj posebni davek iz podjemne pogodbe
4. Izplačaj obračunano podjemno pogodbo

VAJA 8 - OBRAČUN PODJEMNE POGODBE

ZAP. ŠT.	IME	Število ur	Neto na uro	NETO	25 % DAVEK OD OSEBNIH PREJEMKOV	BRUTO	Bruto na uro
1	ROK	5		22,50			
2	LIA	10				148,00	
S K U P A J							

1. 25 % Posebni davek od osnove

2. 6 % Prispevek za inval.in pokoj.zavarovanje od osnove

3. Prispevek za zdravstveno varstvo ___ €/osebo

4. Izplačano iz TRR za podjemno pogodbo:

KNJIŽI NASLEDNJE POSLOVNE DOGODKE.

1. Obračunaj podjemno pogodbo
2. Obračunaj prispevke iz podjemne pogodbe
3. Obračunaj posebni davek iz podjemne pogodbe
4. Izplačaj obračunano podjemno pogodbo

VAJA 9 - OBRAČUN PODJEMNE POGODBE koeficient: 1,2903

ZAP. ŠT.	IME	Število ur	Neto na uro	NETO	25 % DAVEK OD OSEBNIH PREJEMKOV	BRUTO	Bruto na uro
1	LEA	15		150,00			
2	JAN	20		455,00			
S K U P A J							

1. 25 % Posebni davek od osnove

2. 6 % Prispevek za inval.in pokoj.zavarovanje od osnove

3. Prispevek za zdravstveno varstvo _____ €/osebo

4. Izplačano iz TRR za podjemno pogodbo:

KNJIŽI NASLEDNJE POSLOVNE DOGODKE:

1. Obračunaj podjemno pogodbo
2. Obračunaj prispevke iz podjemne pogodbe
3. Obračunaj posebni davek iz podjemne pogodbe
4. Izplačaj obračunano podjemno pogodbo

VAJA 10 - OBRAČUN PODJEMNE POGODBE

ZAP. ŠT.	IME	Število ur	Neto na uro	NETO	25 % DAVEK OD OSEBNIH PREJEMKOV	BRUTO	Bruto na uro
1	NIK	10					5,15
2	ŽAN	35					12,80
S K U P A J							

1. 25 % Posebni davek od osnove

2. 6 % Prispevek za inval.in pokoj.zavarovanje od osnove

3. Prispevek za zdravstveno varstvo ___ €/osebo

4. Izplačano iz TRR za podjemno pogodbo:

KNJIŽI NASLEDNJE POSLOVNE DOGODKE.

1. Obračunaj podjemno pogodbo
2. Obračunaj prispevke iz podjemne pogodbe
3. Obračunaj posebni davek iz podjemne pogodbe
4. Izplačaj obračunano podjemno pogodbo

VAJA 11

1. Obračunajte podjemno pogodbo za Andreja Š., če je bruto znesek podjemne pogodbe 732,00 €. Izračunajte, koliko bo Andrej prejel na TRR in koliko denarja bo podjetje potrebovalo za izplačilo podjemne pogodbe. Nalogo rešite brez uporabe koeficienta.

2. Obračunajte podjemno pogodbo za Leo F., če je bruto znesek podjemne pogodbe 215,00 €. Izračunajte, koliko bo Lea prejela na TRR in koliko denarja bo podjetje potrebovalo za izplačilo podjemne pogodbe. Nalogo rešite brez uporabe koeficienta.

4.2. A V T O R S K I H O N O R A R

Opredelitev

Avtorski honorar se izplačuje za avtorska dela. Katero delo, ki ga posameznik opravi in sodi med avtorska dela, ureja Zakon o avtorskih in sorodnih pravicah.

Primeri avtorskih del, za katere se izplačuje AH, so:

a) predavanje univerzitetnega strokovnjaka na konferenci,
b) arhitektov načrt za prenovo parlamenta, kreativna zasnova novega logotipa, ki ga pri umetniku naroči podjetje,
c) članek borznega posrednika v finančnem časopisu,
d) računalniški program, ki ga za naročnika (podjetje) naredi računalničar,
e) itd.

Davščine

Obdavčenje avtorskih honorarjev ureja Zakon o dohodnini v poglavju Davek od dohodkov iz premoženjskih pravic. Avtorski honorar je tako obdavčen z davkom na dohodke iz premoženjskih pravic, za fizično osebo (rezidenta) pa predstavlja akontacijo dohodnine.

Zavezanci

Zavezanci za davek od dohodkov iz premoženjskih pravic, s katerim se v Sloveniji obdavčujejo avtorski honorarji, so vse fizične osebe (rezidenti in nerezidenti), ki dobijo v Sloveniji izplačan avtorski honorar (oz. ga v Sloveniji dosežejo), pa tudi fizične osebe (rezidenti), ki dobijo avtorski honorar izplačan v tujini. Rezident je fizična oseba, ki ima stalno prebivališče v Republiki Sloveniji.

Davčna osnova

Davčna osnova za obdavčitev je avtorski honorar, zmanjšan za stroške, ki so bili za avtorsko delo potrebni. Kadar izplačuje posamezniku (fizični osebi - rezidentu, nerezidentu) avtorski honorar slovenska pravna oseba, se stroški avtomatično priznajo v višini 10 % avtorskega honorarja. To so tako imenovani normirani stroški.

Osnova je torej 90 % od bruto honorarja.

Davčna stopnja

Davčna stopnja je 25 % na davčno osnovo.

Ostale davščine

Ostale davščine se na avtorski honorar ne plačujejo, razen DDV v primeru, da je posameznik tudi zavezanec za DDV.

4. 2. 1. OBRAČUN AVTORSKEGA HONORARJA

B R U T O	417,29 €	
- 10 % normiranih stroškov	41,73 €	
Osnova za davek	375,56 €	
- **25 % davek iz premoženjskih pravic**	93,89 €	(375,56 x 25 %)
N E T O A H	323,40 €	(417,29 – 93,89)

NETO = BRUTO – DAVEK IZ PREMOŽENJSKIH PRAVIC

4. 2. 2. KNJIŽENJE AVTORSKEGA HONORARJA

1. Obračun avtorskega honorarja

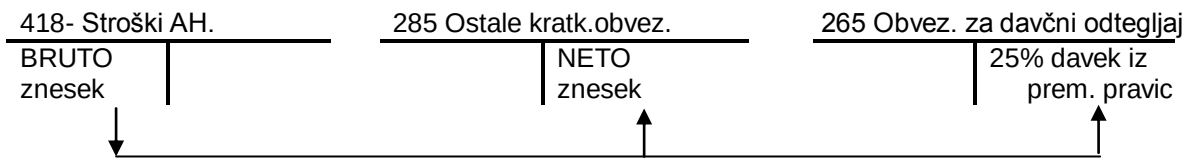

2. Izplačilo avtorskega honorarja

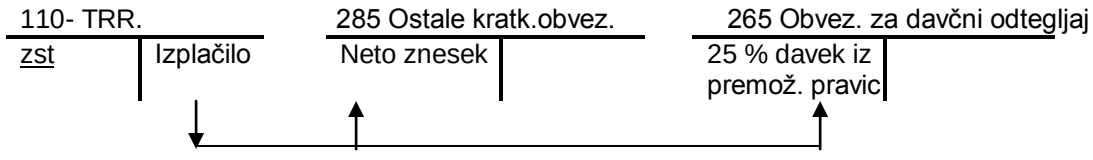

VAJA 12

1. Obračunaj avtorski honorar predavatelju, ki je predaval 5 ur, bruto ura znaša 34,50 €. Nalogo izračunaj brez pomoči koeficienta.

2. Obračunaj avtorski honorar predavatelju, če skupni bruto znesek znaša 534,50 €. Nalogo izračunaj brez pomoči koeficienta.

.

3. KNJIŽI OBRAČUNA AVTORSKA HONORAJA

z	Besedilo	Ime konta	ŠIFRA	breme	dobro
0	Začetno stanje: TRR 10.000,00 €, Osnovni kapital ?	TRR Osnovni kapital			
1	Obračunaj oba avtorska honorarja				
2	Izplačaj oba avtorska honorarja				

VAJA 13 - OBRAČUNAJ PODJEMNO POGODBO

Koeficient: 1,2903

Št.	Ime	Št. ur	Neto/h	Neto znesek	25 % davek iz osebnih prejemkov	Bruto znesek	Bruto/h
1.	RIK	14		456,78			
2.	TOF	5					37,54
S K U P A J							

1) _____ % posebni davek = _____

2) _____ % prispevek za inval.pokoj.zavarovanje = _____

3) Prispevek za nesreče pri delu ____ €/ osebo = _____

4) Iz TRR podjetja za izplačilo podjemne pogodbe = _____

VAJA 14 – OBRAČUN AVTORSKEGA HONORARJA

1. OBRAČUNAJ AVTORSKI HONORAR (brez uporabe koeficienta!)

Bruto avtorski honorar	400,00 €

2. KNJIŽI OBRAČUN AVTORSKEGA HONORARJA

z	Besedilo	Ime konta	KONTO	V BREME	V DOBRO
0	Stanje	TRR Kapital	110 902	70.000,00	 70.000,00
1	Obračunaj avtorski honorar				
2	Izplačaj avtorski honorar.				

VAJA 15

VPRAŠANJA - obkroži pravilen odgovor !

1. Delodajalčevi davki od plače so obračunani od zmanjšane davčne osnove.

DA / NE

2. Davek od osebnih prejemkov je **večji / manjši / enak** posebnemu davku iz podjemne pogodbe.

3. Podjemna pogodba se sklene za **redno / občasno** delo in sme trajati največ **40 / 50 / 60 / 70** dni v koledarskem letu.

4. Nerezident je fizične oseba, ki ima stalno prebivališče **v Sloveniji / v tujini.**

5. Normirani stroški **povečujejo / zmanjšujejo** davčno osnovo avtorskega honorarja.

VAJA 16 - OBRAČUNAJ IN KNJIŽI AVTORSKI HONORAR

OBRAČUN

Št.	Ime	Št. ur	Neto/h	Neto znesek	25 % davek iz premoženj. pravic	Bruto znesek	Bruto/h
1.	A	15				456,75	
2.	B	26				804,52	
S K U P A J							

KNJIŽENJE

z	Besedilo	Ime konta	KONTO	V BREME	V DOBRO
0	Stanje	TRR Kapital	110 902	9.000,00	 9.000,00
1	Obračunaj avtorski honorar				
2	Izplačaj avtorski honorar.				

VAJA 17

VPRAŠANJA - dodaj oziroma obkroži pravilen odgovor

1. Pri delu po pogodbi obračunamo ..... % davek iz osebnih prejemkov od ..... % bruto zneska.

2. Kateri podatek morate obkrožiti, da boste izračunali 6 % prispevek za invalidsko pokoj. zavarovanje ?

   neto na uro / **bruto znesek** / **neto znesek**

3. Če imate podan bruto znesek 256,85 €, znaša (ne poznamo koeficienta!) :

   25 % davek od osebnih prejemkov..... €

   25 % posebni davek..... €

4. Na konto 285 knjižite ..... znesek dela po pogodbi.

5. Da lahko izplačam podjemno pogodbo, moram imeti denar za:

   a) neto znesek podjemne pogodbe,
   b) prispevek za zdravstveno varstvo,
   c) davek iz osebnih prejemkov,
   d) prispevek za invalidsko in pokojninsko zavarovanje,
   e) bruto znesek podjemne pogodbe,
   f) posebni davek na določene prejemke
   g) bruto plačo zaposlenca

VIRI:

Slovenski računovodski standardi 14.27
Slovenski računovodski standardi 15
Revija za računovodstvo in finance (2008), IKS št. 9–10
Uradni list RS, št. 117/06
Uradni list RS, št. 33/07
Uradni list RS, št. 10/08
Uradni list RS, št. 78/08
Uradni list RS, št. 117/06
Zakon o dohodnini

POKLICNE KOMPETENCE

1. Obračunavanje in knjiženje stroškov dela
2. Izračunavanje dohodnine, prispevkov iz plač in na plače

INFORMATIVNI CILJI

1. Pojasni obračun plač
2. Razume dohodnino
3. Pozna razliko med prispevki iz plač in prispevki na plače
4. Razume obračun honorarja po podjemni pogodbi in avtorskih pogodbah

FORMATIVNI CILJI

1. Obračuna plače
2. Knjiži plače
3. Obračuna prispevke iz plač in na plače
4. Izračuna dohodnino
5. Izdela letna poročila o plačah za zaposlence
6. Obračuna avtorski honorar in podjemno pogodbo
7. Knjiži avtorski honorar in podjemne pogodbe